

Nikulankangas, Pyhäjoki

11.6.2026

Selvitys ottamisalueen ja sen ympäristön pohjavesiolosuhteista, pohjaveden havaintopaikoista ja arvio toiminnan vaikutuksesta pohjaveden laatuun.

Nikulankankaan sora- ja hiekka-alue sijoittuu ei luokitetulle pohjavesialueelle, jolla on aikaisemmin ollut lupa ottaa aineksia pohjavesipinnan alapuolelta. Aiemmin alue on ollut luokiteltu III-luokan pohjavesialueeksi. (II625051 Heteselmä). 10.6.2026 hakija on käynyt kartoittamassa alueelta vedenkorkeustietoja. Alueella sijaitsee yksi pohjaveden tarkkailuputki ja koekuoppa. Lisäksi alueella on asennettu pohjavesi putki, joka oli mittaushetkellä lukittu. Kahdesta pisteestä mitattujen korkeusmittausten perusteella tämän hetken vedenkorkeus alueella on noin +112,50 m N2000. Lähin vesistö (Iso-Hetelampi) lampi sijaitsee 1,0 km etäyydellä ottoalueelta luoteeseen. Lammen korkeus on karttatarkastelun perusteella noin. +108,5 m (N2000)

Ottoalueen koillispuolella on lähde nimeltään Pitkäsälähde. Pitkäsälähde sijaitsee Pitkäsnevan Natura 2000-suojelualueella. Pitkäsneva on kalvakkanevojen vallitsema aapasuo. Pitkäsälähde on geologisesti erikoinen lähdekumpu. Pitkäsälähteeseen virtaavan pohjaveden alkuperää ei ole saatu selvitettyä. Pohjavesi tulee joko kallioperän ruhjeesta tai todennäköisestä moreenin peittämästä harjusta, joka kulkee lähteen eteläpuolella. Tämän tyyppiset harjut ovat yleisiä Pohjanmaalla. Pohjavesi purkautuu sorakummun läpi yläpuoliseen turpeeseen noin 40 metriä lähteen lounaispuolella.

Etäisyys Pitkäsälähteeseen ottoalueelta on yli 2,1 km. Toiminnalla ei ole vaikutusta Pitkäsälähteeseen tai Natura-alueen muille suojeluarvoille. Lähin pohjavesialue (Viinikangas) sijaitsee 1,1 km ottoalueelta etelään.

Alueella on ollut aiemmin maa-ainesten ottoa eikä sillä ole sellaisia maisemallisia erityispiirteitä, joille toiminnasta aiheutuisi maisemallista haittaa. Ottamisalueella ei ole mainittavaa puustoa tai muuta kasvustoa. Ympäröivä alue huomioiden ei ottotoiminnasta ole haittaa luonnon monimuotoisuudelle tai alueen biologisille olosuhteille. Ottamistoiminnan seurauksena alueelle muodostuu pohjavesiallas.

Suurin riski ottotoiminnassa on polttoainekäsittely ja mahdolliset vuodot. Huolellisella toiminnalla ja polttoaineiden käsittelyllä minimoidaan riskit. Polttoaineet säilytetään kaksoisvaipallisissa säiliöissä ja tankkausalue tehdään tiiviillä maa-aineksilla tai muovilla vettä läpäisemättömäksi. Maa-ainesten ottoa tullaan suorittamaan pitkäpuomisella kaivinkoneella pohjavesipinnan alapuolelta. Kaivamisen suorittaminen ei vaadi veden pumppausta tai muuta veden johtamista pois ottamisalueelta. Nostettava kiviaines kasataan aumoihin kuivamaan ja odottamaan jatkojalostusta tai kuljetusta.

Ottotoimilla ei ole vaikutusta ympäröivän pohjaveden laatuun. Tarvittaessa vedenlaatua seurataan näytteenotolla.